

Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej w Kanadzie

REGULAMIN MUNDURÓW

SKRZATÓW, ZUCHÓW, HARCEREK, HARCERZY, INSTRUKTOREK I INSTRUKTORÓW

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

II. REGULAMIN MUNDURÓW.

1. MUNDUR SKRZATA.
2. MUNDUR ZUCHA.
3. MUNDUR HARCERSKI.
4. MUNDUR INSTRUKTORSKI.
5. UZUPEŁNIENIE UMUNDUROWANIA.
6. ZASADY NOSZENIA MUNDURU.

III. SYMBOLE, ODZNAKI I OZNAKI.

Mundur jest ważnym elementem systemu harcerskiego. Jest jednym z tradycyjnych symboli łączących wszystkich harcerzy na świecie. Istnieje też wiele elementów umundurowania podkreślających przynależność do wspólnej organizacji, szczepu i drużyny.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1. Mundur skrzatowy, zuchowy, harcerski i instruktorski jest strojem organizacyjnym Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej w Kanadzie.
2. W drużynie, zastępie, gromadzie, gromadce obowiązuje jednolite umundurowanie.
3. Każdy członek ZHRwK jest obowiązany dbać o estetyczny wygląd munduru, nosić go z szacunkiem i zgodnie z wymaganiami niniejszego regulaminu.
4. Członkowie ZHRwK mają obowiązek występowania w mundurze podczas zajęć organizacyjnych i w czasie wykonywania obowiązków służbowych.
5. Instruktorzy na zbiórkach i podczas spotkań instruktorskich oraz w czasie wizytacji jednostek organizacyjnych i gospodarczych ZHRwK powinni występować w mundurach organizacyjnych.
6. Dopuszczalne jest noszenie stroju polowego (np. koszulek, bluz). Strój polowy nie może zastępować munduru. W szczególności w stroju polowym nie należy występować na apelach, Mszach Świętych, zbiórkach i innych uroczystościach.
7. Każdy skrzat, zuch, harcerz, harcerka, instruktor, instruktorka będąc w mundurze powinien pamiętać, że reprezentuje Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej w Kanadzie i obowiązany jest swym wyglądem, postawą i postępowaniem nie przynosić ujmy swemu mundurowi i organizacji.

II. REGULAMIN MUNDURÓW.

1. MUNDUR SKRZATOWY.

1. Mundur dziewczynki

1. Granatowa sukienka bez rękawów na szerokich szelkach, zapinana z tyłu na całej długości granatowymi guzikami (może być džinsowa).
2. Bluzeczka „polo” z długim rękawem w kolorze gromadki.
3. Granatowe podkolanówki lub granatowe rajstopy w zależności od pogody.
4. Półbuty w kolorze czarnym (czarne sznurówki).

2. Mundur chłopca

1. Granatowa kamizelka (krótka do pasa), zapinana z przodu na całej długości granatowymi guzikami (może być džinsowa).
2. Granatowe spodnie do pasa (bez szelek, mogą być džinsowe).
3. Bluzeczka „polo” z długim rękawem w kolorze gromadki.
4. Półbuty w kolorze czarnym (czarne sznurówki).

2. MUNDUR ZUCHOWY

1. Mundur dziewczynki.

1. **Sukienka** typu fartuchowego w kolorze szarym prosta, bez karczka, bez naramienników, kołnierz à la Słowacki. Z przodu zapinana na całej długości na szare guziki. Cztery nakładane kieszenie, dwie na wysokości klatki piersiowej i dwie na wysokości bioder. Rękawy koszulowe długie, ujęte w mankiety zapinane na guziki. Rozcięcie w rękawie tak długie, aby można było zawijać go powyżej łokcia. Długość sukienki do kolan.

2. Pozostałe elementy umundurowania.

1. **Chusta:** w kształcie trójkąta o wymiarach 70 x 70 x 100 cm, w kolorze wybranym przez gromadę, spięta skuwką, noszona pod kołnierzem.
2. **Nakrycie głowy:** beret filcowy z suwakiem na pasku, w kolorze jednolitym dla całej gromady, suwak podciągany pod brodę, na denku rulonik. Do beretu można przyszywać znaczek – symbol gromady.
Dopuszcza się czapkę z daszkiem (basseballówkę) w kolorze gromady ze znakiem gromady.
3. **Pas zuchowy:** wykonany ze skóry w kolorze brązowym. Pas spinany jest dwuczęściową klamrą metalową. W części środkowej klamry umieszczony jest wizerunek wschodzącego słońca z promieniami rozchodzącymi się w stronę zewnętrznej, górnej części klamry. U dołu półkoliście umieszczony napis “Czuj”.

4. **Rajstopy i podkolanówki:** nosi się podkolanówki lub rajstopy w kolorze granatowym w zależności od pogody.
5. **Obuwie:** półbuty lub turystyczne za kostkę w kolorze czarnym (czarne sznurówki).

3. Mundur chłopca.

1. **Bluza** w kolorze khaki. Prosta, bez karczka, bez naramienników, wpuszczana w spodnie, kołnierz à la Słowacki. Z przodu zapinana na całej długości na guziki w kolorze khaki. Na wysokości klatki piersiowej dwie nakładane kieszenie na zewnątrz, z patkami zapinanymi na guziki. Rękawy koszulowe długie, ujęte w mankiety zapinane na guziki. Rozcięcie w rękawie tak długie, aby można było zawijać go powyżej łokcia.
2. **Spodnie:**
  - a. krótkie w kolorze khaki z dwiema kieszeniami w szwach bocznych i jedną z tyłu po prawej stronie z patką zapinaną na guzik,
  - b. długie w kolorze khaki jednolite dla całej gromady. Spodnie spina pas suchowy.

4. Pozostałe elementy umundurowania:

1. **Chusta:** w kształcie trójkąta o bokach 70x70x100 cm, w kolorze wybranym przez gromadę, spięta suwakiem, noszona pod kołnierzem.
2. **Pas suchowy:** wykonany ze skóry w kolorze brązowym. Pas spinany jest dwuczęściową klamrą metalową. W części środkowej klamry umieszczony jest wizerunek wschodzącego słońca z promieniami rozchodzącymi się w stronę zewnętrznej, górnej części klamry. U dołu półkole umieszczony napis "Czuj".
3. **Nakrycie głowy:** beret filcowy z suwakiem na pasku w kolorze całej gromady, suwak podciągany pod brodę, na denku rulonik. Do beretu można przyszywać znaczek – symbol gromady.
Dopuszcza się czapkę z daszkiem (basseball –ówka) w kolorze gromady ze znakiem gromady.
4. **Podkolanówki:** latem nosi się podkolanówki w kolorze granatowym.
5. **Obuwie:** półbuty lub turystyczne za kostkę w kolorze czarnym (czarne sznurówki).

3. MUNDUR HARCERSKI

1. Mundur harcerki.

1. Bluza mundurowa.

Bluza mundurowa w kolorze szarym, z naramiennikami szerokości 4,5 cm, wpuszczana w spódnicę lub w spodnie. Z przodu na całej długości zapinana na guziki metalowe w kolorze srebrnym z gładkim obrzeżem i lilijką w środku. Kołnierz à la Słowacki spinany guzikami. Na wysokości klatki piersiowej dwie nakładane kieszenie z kontrafałdą na zewnątrz, z patkami zapinanymi na guziki. Rękawy koszulowe długie, ujęte w mankiety zapinane na guziki. Długie rozcięcie w rękawie z możliwością zawijania powyżej łokcia.

2. Spódnica.

Spódnica gładka w kolorze szarym lub spódnica z czterech klinów, w talii zakończona paskiem szerokości 4 cm, ze szlufkami, zapinana na suwak i płaski guzik. Długość spódnicy przed kolano maksimum 10 cm. Spódnicę spina pas harcerski z oznaczeniem organizacji.

3. Spodnie.

Spodnie długie gładkie w kolorze czarnym. W okresie jesienno-zimowym dopuszcza się noszenie spodni. Termin noszenia spodni jest od Thanksgiving weekend do 30.04 każdego roku poza wyjątkowymi okazjami np. (Msze św., Parady, Uroczystości i Święta Harcerskie, itp).

2. Pozostałe elementy umundurowania:

- 1. Chusta** w kształcie trójkąta o wymiarach 70 x 70 x 100 cm, w kolorze wybranym przez drużynę, jednobarwna lub dwubarwna, spięta skuwką z lilijką, noszona pod kołnierzem. W drużynach starszoharcerskich dopuszcza się noszenie krajki w wybranym kolorze i wzorze tkackim jednolitym dla całej drużyny. Krajka wpuszczana jest w spódnicę lub spodnie.
- 2. Nakrycie głowy:** beret miękki zwykły w kolorze granatowym. Na nakryciu głowy przypina się lilijkę harcerską koloru srebrnego z białą-czerwoną flagą.
- 3. Pas harcerski:** parciany w kolorze czarnym. Pas spinany jest dwuczęściową kłamrą metalową. W części środkowej kłamry umieszczony jest napis "ZHR", a na części zewnętrznej wieniec - w połowie złożony z liści dębowych, a w połowie z liści laurowych.
- 4. Podkolanówki (getry):** koloru granatowego z dwoma białymi paskami u góry i białe skarpety (wywijki). Do podtrzymywania getrów używa się gumek. W zależności od pory roku dopuszcza się noszenie cienkich rajstop w kolorze naturalnym (ciała).
- 5. Obuwie:** półbuty lub turystyczne za kostkę w kolorze czarnym z czarnymi sznurówkami.

- 6. Okrycie wierzchnie:** kurtka ortalionowa w kolorze granatowym, z napisem „ZHR Kanada”.

3. Mundur harcerza.

- 1. Bluza mundurowa:** w kolorze khaki. Linia bluzy prosta bez karczka. Naramienniki, kołnierz a'la Słowacki, dwie kieszenie z patkami zapinanymi na guziki. Rękawy bluzy koszulowe, długie zakończone mankietami zapinanymi na guziki. Długie rozcięcie w rękawie z możliwością zawijania go powyżej łokcia. Bluza zapinana na guziki metalowe w kolorze srebrnym z gładkim obrzeżem i lilijką w środku, i wpuszczana w spodnie.
- 2. Spodnie krótkie:** w kolorze khaki w pasie zakończone paskiem szerokości 4 cm ze szlufkami. Nogawki o długości do 10 cm powyżej kolan. Dwie kieszenie w szwach bocznych i jedna z tyłu po prawej stronie z patką zapinaną na guzik. Spodnie mają szlufki umożliwiające wciągnięcie pasa.
- 3. Spodnie długie:** w kolorze khaki o kroju podobnym do spodni krótkich. Spodnie mają szlufki umożliwiające wciągnięcie pasa.

4. Pozostałe elementy umundurowania.

- 1. Chusta:** w kształcie trójkąta o wymiarach 90 x 90 x 130 cm, w kolorze wybranym przez drużynę, jednobarwna lub dwubarwna, spięta skuwką z lilijką, noszona pod kołnierzem. W drużynach starszoharcerskich dopuszcza się noszenie krajki w wybranym kolorze i wzorze tkackim jednolitym dla całej drużyny. Krajka wpuszczana jest w spódnicę lub spodnie.
- 2. Pas harcerski:** parciany w kolorze czarnym. Pas spinany jest dwuczęściową klamrą metalową. W części środkowej klamry umieszczony jest napis „ZHR”, a na części zewnętrznej wieniec - w połowie złożony z liści dębowych, a w połowie z liści laurowych.
- 3. Nakrycie głowy:** czapka rogatywka w kolorze khaki – zszyta z czterech klinów ostro wyciętych, stykających się pośrodku dna. Daszek brązowy pochylony ku przodowi, szerokość pośrodku 6 cm, obszyty na krawędzi. Otok sukienny ciemnozielony wysokości 1,6 cm. Na otoku nad daszkiem umieszczony jest dwuczęściowy pasek skórzany szerokości 1,5 cm, zapinany na klamerkę metalową, przymocowany dwoma bolcami w kolorze srebrnym o kształcie główki z lilijką harcerską pośrodku jak przy guziku harcerskim. Na nakryciu głowy przypina się lilijkę harcerską koloru srebrnego z białą-czerwoną flagą. Noszona pod prawym naramiennikiem od bluzy mundurowej.
- 4. Podkolanówki (getry):** koloru granatowego z dwoma białymi paskami u góry i białe skarpety (wywijki), obowiązuje latem. Do podtrzymywania getrów używa się gumek.

5. **Obuwie:** półbuty lub turystyczne za kostkę w kolorze czarnym z czarnymi sznurówkami.
6. **Okrycie wierzchnie:** kurtka ortalionowa w kolorze granatowym z napisem „ZHR Kanada”.
7. **Finka harcerska:** rolę tradycyjnej finki harcerskiej może pełnić inny nóż o długości ostrza nie przekraczającej 18 cm. Zabronione jest noszenie i stosowanie noży o większej długości ostrza, bagnetów wojskowych oraz innych. Nóż noszony jest w pochewce zapewniającej bezpieczeństwo przenoszenia i użytkowania. Przymocowany jest na pasie harcerskim po stronie prawej.

4. MUNDUR INSTRUKTORKI

1. Mundur instruktorki-galowy.

1. **Żakiet** wykonany z materiału w kolorze szarym całkowicie na podszewce, lekko wcięty, zapinany na guziki, z naramiennikami. Kołnierz i kłapy wąskie. 4 kieszenie z przodu (dwie na wysokości piersi i dwie na wysokości bioder, z kontrafałdą do wewnątrz i patką prostokątną zapinaną na guzik w kolorze szarym (metalowe). Rękawy długie.
2. **Spódnica** koloru szarego, prosta w talii zakończona paskiem. Zapinana na suwak i płaski guzik w kolorze szarym. Długość spódnicy przed kolano maksimum 10 cm.
3. **Bluzka biała** typu koszulowego, noszona pod żakiet.
4. **Spodnie** długie gładkie w kolorze czarnym. W okresie jesienno-zimowym dopuszcza się noszenie spodni. Termin noszenia spodni jest od Thanksgiving weekend do 30.04 każdego roku poza wyjątkowymi okazjami np. (Msze św., Parady, Uroczystości i Święta Harcerskie, itp).

2. Mundur instruktorki - polowy.

1. **Żakiet:** wykonany z materiału w kolorze szarym bez podszewki, lekko wcięty, zapinany na guziki, z naramiennikami. Kłapy i kołnierz wąskie. 4 kieszenie z przodu (dwie na wysokości piersi i dwie na wysokości bioder, z kontrafałdą do wewnątrz i patką prostokątną zapinaną na guzik w kolorze szarym (metalowe). Rękawy krótkie, zakończone mankietem o szerokości 5 cm przed łokciem.
2. **Spódnica** jak do munduru galowego.

3. Pozostałe elementy umundurowania.

1. **Krajka:** szerokości od 30 do 50 mm w kolorze i wzorze ustalonym przez jednostkę.
2. **Nakrycie głowy** beret miękki zwykły w kolorze granatowym. Na berecie przypina

się lilijkę harcerską koloru złotego z białą-czerwoną flagą.

- 3. Podkolanówki (getry):** koloru granatowego z dwoma białymi paskami u góry i białe skarpety (wywijki). W zależności od pory roku rajstopy w kolorze naturalnym (ciała).
- 4. Obuwie:** półbuty lub turystyczne za kostkę w kolorze czarnym z czarnymi sznurówkami.
- 5. Torebka na pasku:** dopuszcza się jej noszenie. Musi być skromna i w jednolitym kolorze.
- 6. Okrycie wierzchnie:** kurtka ortalionowa w kolorze granatowym z napisem „ZHR Kanada”.

3. Mundur instruktora - galowy.

- 1. Bluza mundurowa** w kolorze khaki. Kołnierz wykładany z ostrymi rogami, przypinany guzikami. Zapinana z przodu na guziki metalowe z lilijką. W pasie bluza zakończona mankietem szerokości 5 cm, dolny guzik w pasie. Mankiet ma szlufki umożliwiające wciągnięcie pasa. Długość bluzy do pasa, nie wpuszczana do spodni. Naramienniki jak przy mundurze harcerskim zapinane na guziki. Dwie kieszenie na wysokości klatki piersiowej kryte patką i zapinane na guziki.
- 2. Spodnie długie** w kolorze khaki z dwiema kieszeniami w szwach bocznych i jedną z tyłu po prawej stronie. Szwy boczne stebnowane są po stronie zewnętrznej.

4. Mundur instruktora- polowy.

- 1. Bluza mundurowa** jak w pkt. 3.1
- 2. Spodnie krótkie** w kolorze khaki w pasie zakończone paskiem szerokości 4 cm ze szlufkami. Nogawki o długości do 10 cm powyżej kolan. Dwie kieszenie w szwach bocznych i jedna z tyłu po prawej stronie z patką zapinaną na guzik. Spodnie mają szlufki umożliwiające wciągnięcie pasa.

5. Pozostałe elementy umundurowania.

- 1. Pas, chusta, krajka, obuwie i skarpety** jak u harcerzy. Na czapce przypina się lilijkę harcerską koloru złotego z białą-czerwoną flagą.
- 2. Okrycie wierzchnie** kurtka ortalionowa w kolorze granatowym z napisem „ZHR Kanada”.

4. UMUNDUROWANIE UZUPEŁNIAJĄCE.

1. Granatowa koszulka „T-shirt” ze znakiem organizacji.
2. Koszulka „T-shirt” letnia, innego koloru ze znakiem organizacji.
3. Granatowa bluza z kapturem (kangurka) z napisem „ZHR Kanada” .
4. Granatowe spodnie długie (dżinsy).
5. Granatowe spodenki krótkie (szorty).

5. ZASADY NOSZENIA MUNDURU.

1. **Mundur** musi być czysty, schludny i nie pognieciony.
2. **Mundur**, jako strój organizacyjny musi być otoczony szacunkiem i odpowiednio traktowany. Nie należy łączyć jego elementów z elementami ubrania cywilnego.
3. **Nakrycie głowy.**
Podczas pełnienia służby pasek od rogatywki ma być zapięty pod brodą. Gdy występujemy bez nakrycia głowy rogatywkę i beret nosimy pod prawym naramiennikiem.
4. **Bluza mundurowa.**
Bluza jest zawsze wpuszczona w spódnicę lub w spodnie. Wszystkie guziki mają być zapięte. Rękawy bluzy podczas wystąpień uroczystych (Msza Święta, Apel inne uroczystości reprezentujące Związek) powinny być opuszczone. Na naramienniku wskazane jest noszenie patek o szerokości 3 cm w kolorze chusty z numerem drużyny.
5. **Chusta lub krajka.**
Chusta lub krajka noszona jest pod kołnierzem bluzy mundurowej. Na plecach powinien być widoczny trójkąt chusty o wysokości 10 cm. Chusta jest spięta skuwką.
6. **Spodnie.**
Długie spodnie noszone są w chłodne dni. Do długich spodni nosi się skarpety czarne. Getry i wywijki noszone są wyłącznie do krótkich spodni i spódnic.
7. **Pas.**
Pas ma być wpuszczony w szlufki. Do pasa można nosić finkę harcerską. Podczas wystąpień uroczystych należy finkę zdjąć.
8. **Getry, wywijki i podkolanówki.**
Do spódnic i krótkich spodni nosi się podkolanówki, getry w kolorze granatowym i wywijki lub skarpety w kolorze białym. Do podtrzymywania getrów i kolanówek używa się gumek. Wywijki lub skarpety, nakładane na getry, są wpuszczane w buty i wywinięte na szerokość 5 cm.
9. **Strój polowy.**
Dopuszczalne jest stosowanie stroju polowego jednak nie może on zastępować munduru. W szczególności w stroju polowym nie należy występować na Apelach, Mszach Świętych, uroczystych zbiórkach oraz innych uroczystościach reprezentujących Związek.

III. SYMBOLE, ODZNAKI I OZNAKI.

§ 1

1. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej w Kanadzie używa tradycyjnego hymnu harcerskiego „Wszystko co nasze Polsce oddamy”.

§ 2

1. Odznaką przynależności do wspólnoty skautowej jest lilijka.
Lilijka kształtem swym przypomina zakończenie igły magnetycznej busoli wskazującej Biegun Północy. Oznacza to, że harcerz i harcerka w swym postępowaniu zawsze kieruje się Prawem Harcerskim.
2. Lilijka noszona jest przez harcerzy, harcerki i instruktorów na przedniej części nakrycia głowy. Może być również noszona przez harcerzy i harcerki na bluzie mundurowej w miejscu Krzyża Harcerskiego przed złożeniem Przyrzeczenia Harcerskiego.
3. Harcerze i harcerki noszą lilijkę w kolorze srebnym z białą czerwoną flagą.
4. Instruktorzy i instruktorki noszą lilijkę w kolorze złotym z białą-czerwoną flagą.

§ 3

1. Oznaczeniem przynależności do Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej w Kanadzie jest naszywka z czarnym napisem ZHR w K na białą-czerwonym tle wraz z szarą lilijką.
2. Oznaczenie to noszone jest po prawej stronie bluzy mundurowej, nad kieszenią.

§ 4

1. Odznaką harcerek, harcerzy, instruktorów i instruktorek jest Krzyż Harcerski.
2. Krzyż Harcerski otrzymuje się po złożeniu Przyrzeczenia Harcerskiego.
3. Krzyż Harcerski mogą posiadać także członkowie współdziałający, jeżeli złożyli Przyrzeczenie Harcerskie i przestrzegają Prawa Harcerskiego.
4. Krzyż Harcerski noszony jest na bluzie mundurowej, 2 cm nad środkiem lewej kieszeni, (na wysokości piersi).
5. W razie zgubienia Krzyża Harcerskiego można go powtórnie otrzymać tylko w wyniku decyzji drużynowego i rady drużyny.

§ 5

1. Odznaką wędrowników jest ponadto Naramiennik Wędrowniczy. Jest to symbol wędrowniczej watry wyhaftowany na zielonym materiale.
2. Warunkiem otworzenia próby na naramiennik jest posiadanie stopnia Samarytanka/Harcercz Orli. Otrzymanie naramiennika następuje po uzyskaniu 16 lat i jego posiadanie jest warunkiem otrzymania stopnia Wędrownik/Wędrowniczka.
3. Naramiennik wędrowniczy noszony jest na prawym naramienniku munduru.

§ 6

1. Odznaką zuchów jest Znaczek Zucha.
2. Znaczek Zucha otrzymuje się po złożeniu Obietnicy Zuchowej.
3. Znaczek Zucha noszony jest po lewej stronie munduru, nad środkiem lewej kieszeni (na wysokości piersi).
4. W razie zgubienia odznaki, zuch zgłasza to drużynowemu. Nową odznakę zuch może otrzymać w wyniku decyzji drużynowego lub kręgu rady.
5. Po przyjęciu do drużyny harcerskiej zuch może zatrzymać znaczek zucha, nosząc go na patce prawej kieszeni munduru harcerskiego jako odznakę pamiątkową.

§ 7

1. Oznaką skrzata jest Znaczek Skrzat.
2. Znaczek Skrzat otrzymuje się po złożeniu Obietnicy Skrzata.
3. Znaczek Skrzata noszony jest po lewej stronie munduru, 2cm powyżej lewej piersi.
4. Ponadto oznaką skrzata jest czerwone serduszko z dwoma zielonymi pomponami. Nosi się je po lewej stronie munduru na wysokości piersi.
5. W razie zgubienia odznaki, skrzat zgłasza to drużynowemu. Nową odznakę skrzat może otrzymać w wyniku decyzji drużynowego.

§ 8

1. Oznaczeniami stopni instruktorskich są podkłádki pod krzyżem i lilijką naszyte na lewym rękawie bluzy mundurowej powyżej łokcia:
  - a. organizator - podkładka biało granatowa, lilijka na rękawie koloru białego
  - b. przewodnik - w kolorze granatowym, lilijka na rękawie taka sama
  - c. podharcistrz - w kolorze zielonym, lilijka na rękawie taka sama
  - d. harcistrz - w kolorze czerwonym, lilijka na rękawie taka sama

§ 9

1. Oznaczenia stopni harcerek i harcerzy znajdują się pod Krzyżem Harcerskim jako filcowe podkłádki w kolorach:
  - a. ochotniczka/młodziak - bez podkładki,
  - b. tropicielka /wywiadowca - podkładka pomarańczowa,
  - c. pionierka/ćwik - podkładka biała,
  - d. samarytanka/harcierz orli - podkładka żółta,
  - e. wędrowniczka/wędrownik - podkładka jasno niebieska,
  - f. Harcerz Rzeczypospolitej/Harcerka Rzeczypospolitej - podkładka biało- czerwona.

§ 10

1. Oznakami stopni zuchowych są pięcioramiennie gwiazdki wykonane z materiału z wyhaftowanym środkiem gwiazdki w kolorach:
  - a. „zuch ochoczy” - kolor granatowy, zuch pierwszej gwiazdki,
  - b. „zuch sprawny” - kolor zielony, zuch drugiej gwiazdki,
  - c. „zuch gospodarny” - kolor czerwony, zuch trzeciej gwiazdki.
2. Gwiazdki nosi się pod Znaczką Zucha to jest po lewej stronie nad kieszenią.
3. Prawo do noszenia kolejnej gwiazdki przyznaje zuchowi drużyny, po spełnieniu przez zucha warunków określonych Regulaminem Gwiazdki i ponowieniu Obietnicy.

§ 11

1. Oznakami stopni skrzatowych są grzybki, wykonane z materiału z haftem:
  - a. „muchomorek”
  - b. „rydz”
  - c. „borowik”
2. Grzybki nosi się po prawej stronie munduru na wysokości prawej piersi, pod naszywką ZHRwK.
3. Prawo do noszenia grzybków przyznaje skrzatowi drużyny, po spełnieniu przez skrzata warunków określonych Regulaminem Grzybków i ponowieniu Obietnicy.

§ 12

1. Odznaczenia Kapelanów Harcerskich znajdują się pod Krzyżem Harcerskim jako filcowe podkładki w kolorach:
  - a. Kapelan Harcerski - purpurowa,
  - b. Kapelan w stopniu Przewodnika - podkładka purpurowa na niej granatowa,
  - c. Kapelan w stopniu Podharcmistrza – podkładka purpurowa na niej zielona,
  - d. Kapelan w stopniu Harcmistrza – podkładka purpurowa na niej czerwona.

§ 13

1. Podkładka pod Krzyżem Harcerskim oznacza ponadto:
  - a. stopień honorowy „Działacz Harcerski” - w kolorze brązowym.
2. Honorowy „Działacz Harcerski” ma prawo nosić poniżej Krzyża Harcerskiego
  - a. listek brązowy - 3 lata pracy,
  - b. listek srebrny - 6 lat pracy,
  - c. listek złoty - 10 lat pracy.
3. Prawo noszenia listków przyznaje rozkazem Komendant Chorągwi, po zaliczeniu odpowiedniej ilości lat służby pracy dla Związku.

§ 14

1. Funkcje pełnione w Związku oznacza się przy pomocy sznurów funkcyjnych.
2. Funkcje pełnione w Organizacji oznacza się w sposób następujący:
  - a. w drużynie:
    - zastępową, zastępowy - sznur brązowy noszony spod ramienia,
    - przyboczna, przyboczny - sznur zielony noszony spod ramienia
    - drużynowa, drużynowy - sznur granatowy noszony spod ramienia.
  - b. w szczepie:
    - komendantka, komendant - sznur pleciony granatowy noszony z ramienia,
    - zastępca komendantki, komendanta – sznur zwykły granatowy ze srebrną skuwką noszony z ramienia,
  - c. w hufcu:
    - komendantka, komendant – sznur pleciony srebrny noszony z ramienia,
    - zastępca komendantki, komendanta – sznur zwykły srebrny ze srebrną skuwką noszony z ramienia,
    - członkowie hufca – sznur zwykły srebrny noszony spod ramienia
  - d. w komendzie chorągwi:
    - komendantka, komendant chorągwi – sznur pleciony złoty noszony z ramienia,

- zastępca komendantki, komendanta – sznur zwykły złoty ze srebną skuwką noszony z ramienia,
  - członkowie komendy chorągwi – sznur zwykły złoty noszony spod ramienia.
3. W przypadku pełnienia jednocześnie kilku funkcji na mundurze noszone jest oznaczenie funkcji najwyższego szczebla.

§ 15

1. Oznaką szóstkowego jest krokiewka zwrócona wierzchołkiem do góry, długość ramienia krokiewki wynosi 40 mm, a szerokość 10 mm.
2. Oznakę szóstkowego nosi się na lewym rękawie, pod plaketką godła państwa Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zuchy nie noszą sznurów funkcyjnych.

§ 16

1. Oznaczeniami sprawności dla harcerzy, harcerek i instruktorów są krążki z symbolem sprawności, noszone na prawym rękawie bluzy mundurowej. Przyszywa się je w czterech kolumnach.
2. Oznaczeniami sprawności dla zuchów są trójkąty równoramienne z symbolem sprawności, noszone są na prawym rękawie bluzy mundurowej lub sukienki zuchowej tak jak sprawności harcerskie.
3. Oznaczeniami sprawności dla skrzatów są krążki (guziczki) z symbolem sprawności, noszone na prawej stronie nad prawą piersią kamizelki lub skrzatowej sukienki.

§ 17

1. Oznaczeniem przynależności do danej drużyny są dla harcerzy i harcerek patki z numerem drużyny noszone na lewym naramienniku bluzy mundurowej.
2. Plaketka z godłem państwowym Rzeczypospolitej Polskiej – Orła Białego w koronie na czerwonej tarczy z napisem "Kanada", noszona jest na lewym rękawie bluzy mundurowej przez instruktorów, harcerki, harcerzy i zuchów.
3. Odznaki pamiątkowe, okolicznościowe (plaketki obozowe, złotowe, rocznicowe), itp. nosi się na prawej kieszeni bluzy mundurowej, nie dłużej niż 1 rok od daty tego wydarzenia. Obowiązuje zawsze najnowsza.

§ 18

1. W wypadku żałoby narodowej lub żałoby wewnątrz Związku ogłoszonej rozkazem, Komendanta Chorągwi, harcerze, harcerki, instruktorzy i instruktorki mają obowiązek nałożyć na Krzyże Harcerskie przepaski z czarnej aksamitki lub wstążki i nosić je do czasu zakończenia żałoby.

§ 19

1. Jednostki organizacyjne ZHRwK posiadają prawo do stosowania dodatkowych symboli (np. proporców, totemów) odznak (np. odznak pamiątkowych, honorowych) i odznaczeń (plakietek obozowych), pod warunkiem, że nie będą one sprzeczne z zasadami wynikającymi z niniejszego Regulaminu oraz innymi przepisami Związku.
2. Związek, chorągwie, hufce, szczepy i drużyny mają prawo do posiadania własnego sztandaru.
3. Wzory sztandarów a także zasady ich przyznawania i przechowywania będą określone w formie instrukcji.

§ 20

1. Wzory, kształty, wymiary, kolory i materiały wszystkich symboli, odznak i odznaczeń wymienionych w niniejszym Regulaminie zatwierdza Komenda Chorągwi.
2. Dopuszcza się możliwość noszenia innych odznak, wg wzoru i zasad ich noszenia zatwierdzonych przez Komendę Chorągwi.

Poprawki do Regulaminu:

1. Protokół #1/08/09 z dnia 16.09.08 do pkt.III.1.3 i pkt. IV.1.4
Termin noszenia spodni (dla harcerek) jest od Thanksgiving weekend do 30.04
każdego roku poza wyjątkowymi okazjami np. Msza Św., parady itp.